

0. Úvod	9
0.1 Slovo autorů.....	9
0.2 Souhrnné vysvětlení základních symbolů, které v textu užíváme	10
1. Předmět makroekonomie	17
1.1 Definice a témata makroekonomie	17
1.2 Přístupy (školy) v makroekonomii	19
1.2.1 Keynesiánský versus neoklasický přístup.....	19
1.2.2 Multiplikační nebo vytěšňovací efekt?.....	21
1.3 Krátké, střední a dlouhé období v makroekonomii	22
Klíčové pojmy	24
Otázky a úkoly.....	24
Krátké období	25
2. Faktory ovlivňující spotřebu domácností, investice firem a vládní nákupy	25
2.1 Spotřební výdaje domácností	25
2.1.1 Keynesova teorie spotřeby a úspor	25
2.1.2 Teorie mezičasové volby, životního cyklu a permanentního důchodu	29
2.1.3 Paradox spořivosti (úspor).....	35
2.1.4 Další faktory ovlivňující spotřebu	36
2.2 Investiční výdaje firem	38
2.2.1 Podstata investičních výdajů.....	38
2.2.2 Rozhodování firem o investicích a makroekonomické důsledky tohoto rozhodování.....	40
2.2.3 Model akcelératoru	45
2.2.4 Další faktory ovlivňující investiční výdaje	48
2.2.5 Tobinovo q	52
2.3 Vládní nákupy.....	54
Klíčové pojmy	55
Otázky a úkoly.....	56
3. Rovnováha na trhu statků	57
3.1 Podstata rovnováhy na trhu statků, důsledky a příčiny nerovnováhy	57
3.2 Model důchod – výdaje v čtyřsektorové ekonomice	60
3.2.1 Podstata modelu důchod – výdaje v čtyřsektorové ekonomice	60
3.2.2 Multiplikační efekt zvýšení autonomních výdajů	64
3.2.3 Rovnováha v modelu důchod – výdaje a potenciální produkt.....	67
3.3 Rovnováha na trhu statků a úroková míra – křivka IS.....	69
3.3.1 Podstata křivky IS.....	69
3.3.2 Rovnice křivky IS	71
3.3.3 Sklon křivky IS	74
3.3.4 Body mimo křivku IS	78
3.3.5 Posuny křivky IS.....	79
Klíčové pojmy	82
Otázky a úkoly.....	82

4. Rovnováha na trhu peněz a finančních aktiv (zápůjčních fondů)	83
4.1 Podstata peněz	83
4.2 Poptávka po penězích	84
4.2.1 Motivy poptávky po penězích.....	84
4.2.2 Závislosti poptávky po penězích.....	85
4.2.3 Cena peněz a křivka poptávky po penězích.....	87
4.3 Nabídka peněz	89
4.3.1 Složky nabídky peněz	89
4.3.2 Monetární báze a peněžní multiplikátor	90
4.3.3 Nominální a reálná nabídka peněz.....	92
4.4 Rovnováha na trhu peněz a ostatních finančních aktiv	93
4.5 Centrální banka a trh peněz	96
4.6 Změny produktu a nabídka peněz – křivka LM.....	100
4.6.1 Podstata křivky LM, rovnice křivky LM	100
4.6.2 Sklon křivky LM, křivka LM při inflačním cílování či měnovém pravidle.....	102
4.6.3 Body mimo křivku LM.....	109
4.6.4 Posuny křivky LM	110
Klíčové pojmy	112
Otázky a úkoly.....	112
5. Rovnováha na trhu statků a rovnováha na trhu peněz – model IS a LM	113
5.1 Podstata rovnováhy na trhu statků a na trhu peněz.....	113
5.2 Nerovnováha na trhu statků a na trhu peněz.....	115
5.3 Rovnováha a posuny křivek IS nebo LM, multiplikátory fiskální a monetární politiky	116
5.4 Fiskální politika v modelu IS a LM.....	122
5.4.1 Vytěšňovací efekt	122
5.4.2 Extrémní situace fiskální politiky	124
5.5 Monetární politika v modelu IS a LM.....	127
5.5.1 Transmisní mechanismus.....	127
5.5.2 Extrémní situace monetární politiky.....	128
5.6 Kombinace fiskální a monetární politiky v modelu IS a LM	133
5.6.1 Možné kombinace fiskální a monetární politiky	133
5.6.2 Limity fiskální a monetární politiky	136
5.7 Rovnováha na trhu statků a na trhu peněz a potenciální produkt	138
5.8 Rovnováha na trhu statků a přirozená úroková míra	140
Klíčové pojmy	144
Otázky a úkoly.....	144
6. Otevřená ekonomika	145
6.1 Pojem otevřená ekonomika a měření otevřenosti	145
6.2 Export, import a čistý export	146
6.2.1 Čistý export.....	146
6.2.2 Reálný měnový kurz.....	149
6.2.3 Marshallova-Lernerova podmínka.....	151

6.3	Teorie měnového kurzu	153
6.3.1	Podstata měnového kurzu	153
6.3.2	Teorie devizového trhu	154
6.3.3	Teorie parity úrokových sazeb	157
6.3.4	Teorie parity kupní síly	163
6.4	Platební bilance a vnější ekonomická rovnováha	167
6.4.1	Platební bilance	167
6.4.2	Vnější ekonomická rovnováha	170
6.5	Křivka BP	171
6.5.1	Podstata křivky BP	171
6.5.2	Sklon křivky BP	174
6.5.3	Posuny křivky BP	178
6.5.4	Body mimo křivku BP	180
	Klíčové pojmy	181
	Otázky a úkoly	182
7.	Rovnováha na trhu statků, trhu peněz a vnější ekonomická rovnováha, příčiny rigidit cen a mezd	183
7.1	Nastolování současné rovnováhy na trhu statků, na trhu peněz a rovnováhy platební bilance	183
7.2	Účinky fiskální a monetární politiky v situaci dokonalé mobility kapitálu – Mundellův a Flemingův model	187
7.2.1	Fiskální politika v Mundellově a Flemingově modelu	187
7.2.2	Monetární politika v Mundellově a Flemingově modelu	190
7.3	Příčiny rigidit cen, mezd a informací	191
7.3.1	Rigidita cen	192
7.3.2	Rigidita mezd a informací	195
	Klíčové pojmy	197
	Otázky a úkoly	197
	Střední období	199
8.	Trh práce	199
8.1	Potenciální produkt a přirozený počet zaměstnaných	199
8.2	Základní charakteristika agregátního trhu práce	200
8.3	Alternativní teorie trhu práce	202
8.3.1	Teorie zdůrazňující, že nominální mzdy i ceny jsou pružné a přizpůsobují se změnám cenové hladiny	203
8.3.2	Teorie zdůrazňující, že nominální mzdy nejsou pružné a alespoň v krátkém období nereagují na růst cenové hladiny	205
8.4	Teorie stanovení mezd a teorie stanovení cen	207
8.4.1	Křivka stanovení mezd	207
8.4.2	Křivka stanovení cen	210
8.4.3	Rovnováha v modelu stanovení mezd a stanovení cen a přirozená míra nezaměstnanosti	212
8.4.4	Odlišnosti přirozené a skutečné míry nezaměstnanosti podle teorie stanovení mezd a cen	214

8.4.5 Model stanovení mezd a stanovení cen a změna produktivity práce.....	217
Klíčové pojmy	219
Otázky a úkoly.....	219
9. Model agregátní nabídky a agregátní poptávky	221
9.1 Agregátní nabídka.....	221
9.1.1 Podstata křivky agregátní nabídky	221
9.1.2 Posuny křivky AS	225
9.2 Agregátní poptávka.....	227
9.2.1 Podstata křivky agregátní poptávky	227
9.2.2 Posuny křivky AD.....	230
9.3 Rovnováha v modelu AS a AD	232
9.3.1 Krátkodobá rovnováha v modelu AS a AD	232
9.3.2 Dlouhodobá rovnováha v modelu AS a AD.....	234
9.3.3 Příčiny a řešení odlišné krátkodobé a dlouhodobé rovnováhy v modelu AS a AD	235
9.3.4 Nabídkové šoky a rovnováha v modelu AS a AD.....	239
9.3.5 Centrální banka, monetární politika, poptávkové šoky a rovnováha v modelu AS a AD.....	240
9.3.6 Gradualistická či razantní reakce centrální banky na pozitivní poptávkový šok	243
9.3.7 Reakce centrální banky na negativní nabídkový šok	245
9.3.8 Vláda, fiskální politika, reakce na nějaký šok a rovnováha v modelu AS a AD.....	247
9.3.9 Výdajový multiplikátor a multiplikační efekt růstu vládních výdajů v modelu AS a AD	249
9.3.10 Společná monetární a fiskální politika v modelu AS a AD	251
Klíčové pojmy	252
Otázky a úkoly.....	252
10. Produkt, inflace a nezaměstnanost	254
10.1 Produkt a nezaměstnanost.....	254
10.2 Produkt a inflace, rovnost AD a potenciálního produktu jako předpoklad dosažení inflačního cíle.....	255
10.3 Inflace a nezaměstnanost, Phillipsova křivka	256
10.4 Příčiny inflace v krátkém, středním a dlouhém období	258
10.5 Deflace, její příčiny a důsledky.....	262
10.6 Teorie reálných hospodářských cyklů (teorie RBC).....	265
10.6.1 Teorie RBC a předchozí teorie hospodářských cyklů.....	265
10.6.2 Intertemporální substituce práce a volného času	267
10.6.3 Reálné šoky.....	269
10.6.4 Měnová a fiskální politika v teorii RBC	273
Klíčové pojmy	274
Otázky a úkoly.....	275

Dlouhé období	276
11. Dlouhodobý ekonomický růst	276
11.1 Solowův model ekonomického růstu.....	276
11.1.1 Stálý stav, změna počtu obyvatel a opotřebení kapitálových statků	276
11.1.2 Produkční funkce, zlaté pravidlo poměru kapitálových statků na obyvatele	279
11.1.3 Úspory na obyvatele, investice na obyvatele a stálý stav	283
11.1.4 Růst míry úspor, vyšší tempo růstu populace a stálý stav	284
11.1.5 Technologický pokrok, stálý stav, růstové účetnictví	286
11.2 Teorie endogenního růstu.....	290
11.2.1 Podstata teorie endogenního růstu	290
11.2.2 Ideje a hospodářský růst	292
11.2.3 Lidský kapitál a ekonomický růst.....	293
11.2.4 Instituce, infrastruktura a ekonomický růst	295
11.2.5 Firmy, stát a ekonomický růst.....	297
Klíčové pojmy	298
Otázky a úkoly.....	299
Teorie a praxe	300
12. Praktické problémy a makroekonomická teorie	300
12.1 Velká deprese a keynesiánská makroekonomie	300
12.2 Negativní nabídkové šoky, problémy (neo)keynesiánské makroekonomie a další ekonomické teorie	304
12.3 Velké zklidnění a makroekonomická teorie.....	307
12.4 Velká recese a makroekonomická teorie.....	312
12.4.1 Příčiny Velké recese	312
12.4.2 Reakce praxe i makroekonomické teorie na Velkou recesi.....	319
12.5 Teorie měnové integrace a euro, teorie mezinárodního obchodu	323
12.5.1 Měnová integrace a jednotná měna.....	323
12.5.2 Nominální a reálná konvergence k měnové unii – aktuální problémy eurozóny	326
12.5.3 Teorie optimální měnové oblasti (OCA).....	328
12.5.4 Teorie mezinárodního obchodu	331
12.6 Alternativy současných peněz a makroekonomická teorie.....	332
Klíčové pojmy	333
Otázky a úkoly.....	333
Doporučená literatura	335
Rejstřík	337